

چهل نکتہ

دربارہ حضرت مہدی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چهل نکتہ

دربارہٴ حضرت مہدی موعود رحمۃ اللہ علیہ

علیرضا مسعودیان

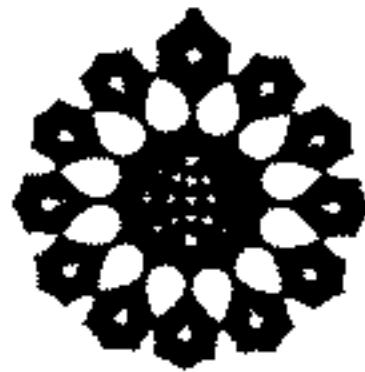
مسعودیان، علیرضا
چهل نکته درباره مهدی موعود (دفتر اول) / علیرضا
مسعودیان. - قم: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی
موعود؛ مرکز تخصصی مهدویت، ۱۳۸۹.
... ص.

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۷۴۲۸-۸۳-۵

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیفا.
۱. مهدویت. ۲. مهدویت - احادیث. ۳. محمد بن
حسن (ع) امام دوازدهم، ۲۵۵ق. - احادیث. الف. بنیاد
فرهنگی حضرت مهدی (ع) ب. مرکز تخصصی
مهدویت. ج. عنوان.
چ ۵ / م ۴ / ۲۲۴ BP ۲۹۷/۴۶۲۷

چهل نکته درباره حضرت مهدی (ع)

- گردآورنده: علیرضا مسعودیان
- ناشر: انتشارات بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (ع)
- طراح جلد و صفحه‌آرا: عباس فریدی
- نوبت چاپ: ششم / زمستان ۱۳۹۸ (چاپ اول ۱۳۸۹)
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۴۲۸-۸۳-۵
- شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه (تاکنون ۲۳۰۰۰ نسخه)
- قیمت: ۳۰۰۰ تومان

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود
انتشارات

تمامی حقوق © محفوظ است.

○ قم: خیابان شهنا / کوچه آمار (۲۲) / بن بست شهید علیان / پ: ۲۶ /
تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۱۱۳۰ / ۰۲۵-۳۷۷۴۴۲۷۳ / نمابر:
○ تهران: خیابان انقلاب / خیابان قدس / خیابان ایتالیا / پ: ۹۸ /
تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۹۸۶۰۰ / ۰۲۱-۸۹۷۷۴۳۸۱ / نمابر:

○ www.mahdaviat.ir
○ info@mahdaviat.ir
○ Entesharatbonyad@chmail.ir

فهرست مطالب

۱. ولادت امام علیه السلام ۷
۲. پنهانی بودن ولادت ایشان ۷
۳. عوامل سیاسی و اجتماعی پنهانی بودن ولادت ۸
۴. اوصاف ظاهری امام علیه السلام ۸
۵. آغاز امامت حضرت ۹
۶. امامت در زمان خردسالی ۹
۷. همراه داشتن ذخایر انبیاء ۱۰
۸. تبیین امامت از زبان پیامبر صلی الله علیه و آله ۱۰
۹. تأکید پیامبر صلی الله علیه و آله بر امامت و شکایت از دشمنان ۱۱
۱۰. علم امام علیه السلام ۱۲
۱۱. عصمت امام علیه السلام ۱۳
۱۲. ضرورت نصب امام از سوی خداوند ۱۳
۱۳. حکومت مستضعفان ۱۴
۱۴. قدرت شیعیان در زمان ظهور ۱۴
۱۵. مرزهای حکومت موعود ۱۵
۱۶. آغاز غیبت صغری و مدت آن ۱۵
۱۷. ارتباط امام علیه السلام با مردم در زمان غیبت صغری ۱۷
۱۸. بهترین راه برای در امان ماندن از انحراف ۱۷
۱۹. فائده امام غائب ۱۸
۲۰. راز طول عمر امام زمان علیه السلام ۱۸
۲۱. مکان و مسکن حضرت ۲۰

۲۲. صاحب الامر بودن حضرت ۲۱
۲۳. حقیقت انتظار ۲۱
۲۴. پاداش انتظار ۲۲
۲۵. علائم حتمی ظهور ۲۳
۲۶. خروج سفیانی ۲۳
۲۷. زلزله در زمین بیداء ۲۴
۲۸. خروج یمانی ۲۴
۲۹. ندای آسمانی زمان ظهور ۲۵
۳۰. کشته شدن نفس زکیه ۲۶
۳۱. علائم غیر حتمی ظهور ۲۶
۳۲. جهان در آستانه ظهور ۲۷
۳۳. هنگامه ظهور ۲۹
۳۴. رجعت در زمان ظهور ۳۰
۳۵. چشم انداز ایده ال حکومت مهدوی ۳۱
۳۶. ایجاد انس و دوستی کودکان با امام زمان علیه السلام ۳۲
۳۷. سیره شخصی امام علیه السلام ۳۲
۳۸. مقبولیت امام علیه السلام در نزد یهودیان ۳۳
۳۹. مقبولیت امام علیه السلام در نزد مسیحیان ۳۳
۴۰. راز نهانی بودن زمان ظهور ۳۴

مقدمه

به نام خالق هستی بخش؛ خدایی که اراده‌اش در راستای مصالح بندگان است؛ حکیم خبیری که سعادت و نیک بختی انسان را می‌خواهد و برای تحقق این مهم، هر چه انسان نیاز دارد، فراهم آورده است. سپاس بی‌کران پروردگاری را که برای هدایت و نجات بشر، پیامبران را برانگیخت و راه و رسم زندگی صحیح را به انسان‌ها آموخت. ستایش بی‌پایان، خدایی را که با بعثت پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله و فرو فرستادن کامل‌ترین دین و نزول کتاب هدایت، قرآن کریم، بر انسان‌ها منت نهاد و با قرار دادن اهل بیت پیامبر علیهم السلام در جایگاه جانشینان او، هدایت را میان جامعه بشری جاودانه کرد. صلوات و سلام

خداوند بر رسول اکرم و نبی خاتم و دودمان پاکش که به حق، وجود و حیات انسانی ما، مرهون آن بزرگواران است. کتاب حاضر، چکیدهٔ چهل مطلب مهم در مورد آخرین ذخیرهٔ الهی بر روی زمین حضرت مهدی موعود علیه السلام می‌باشد که قابلیت استفاده برای سخنرانیهای یک دقیقه‌ای و همچنین به شکل هر نکته یک تابلو، جهت کارهای نمایشگاهی را دارد. امید که مورد قبول و پسند حضرتش قرار گیرد.

۱. ولادت امام علیه السلام

نام پدر بزرگوار امام زمان علیه السلام امام حسن عسکری علیه السلام و نام مادر گرامی ایشان «نرجس» می باشد (نام های دیگر آن بانو صیقل، ریحانه و سوسن می باشد) که در نیمه شعبان سال ۲۵۵ هـ ق در سامراء پا به عرصه گیتی نهاده و آخرین شاخه سبز علوی را بر تنه دل آرای شجره مبارکه معصومین علیهم السلام رویانید.

۲. پنهانی بودن ولادت ایشان

امام سجاد علیه السلام مهدی علیه السلام قائم از نسل من است که ولادت ایشان از چشم مردم مخفی می شود؛ به طوری که می گویند: «او متولد نشده تا بخواهد ظهور نماید» و ایشان در هنگام ظهور، بیعت هیچ کس را بر گردن ندارد.^۱

۱. کمال الدین، ج ۱، ص ۳۲۲، باب ۳۱، حدیث ۶؛ بحار الانوار،

ج ۵۱، ص ۱۳۵، باب ۴، حدیث ۲.

۳. عوامل سیاسی و اجتماعی پنهانی بودن ولادت

امام حسن عسکری علیه السلام، از پیش گویی‌ها آگاه بود و اهمیت و عظمت آن مولد را نیز به درستی می‌دانست و از حساسیت دشمنان درباره تولد این نوزاد غافل نبود و اوضاع سیاسی و شرایط اجتماعی را کاملاً می‌شناخت؛ از این روی، به گونه‌ای مقدمات و پیش‌زمینه‌های ولادت فرزندش را فراهم ساخت که نه تنها دشمنان، بلکه بسیاری از دوستان هم از این امر آگاه نشدند و این در طول تاریخ بشری نخستین حادثه نبوده است و نمونه‌های دیگری هم وجود دارد مثل: ولادت پنهانی ابراهیم علیه السلام به دور از چشم نمرودیان و ولادت پنهانی موسی علیه السلام به دور از چشم فرعونیان.

۴. اوصاف ظاهری امام علیه السلام

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: حضرت مهدی علیه السلام مردی است، از فرزندان من که چهره‌اش مانند ستاره درخشان و رنگ پوستش، همانند عرب‌زبانان و جسم و هیکل او مانند قوم بنی اسرائیل است؛ زمین را پر از عدل می‌کند همانطوری که از

جور و ستم مالا مال گشته است، اهل آسمان و حتی پرندگان در هوا هم از حکومت وی خشنود و راضی هستند.^۱

۵. آغاز امامت حضرت

در تاریخ هشتم ربیع الثانی، سال ۲۶۰ هـ.ق امام حسن عسکری علیه السلام در شهر سامرا، چشم از گیتی فرو بست و به جوار حق شتافت. هنگامی که جعفر، برادر امام حسن عسکری علیه السلام، خواست بر جنازه امام نماز بخواند، کودکی از میان جمعیت خارج می‌شود و او را به عقب رانده و خودشان که همان امام زمان علیه السلام بودند بر جنازه پدر خویش به نماز ایستادند و با این اقدام، امامت خود را به شیعیان اعلام نمودند.

۶. امامت در زمان خردسالی

در باور ما شیعیان، امامت در سنین کم، محذوری ندارد و نمونه‌های دیگری نیز داشته است، همان طوری که از امامان، امام جواد علیه السلام و امام هادی علیه السلام و از پیامبران،

۱. البرهان، ص ۹۳، باب ۲، حدیث ۱۳؛ کنز العمال، ج ۱۴، ص ۲۶۴.

حضرت یحیی علیه السلام و حضرت عیسی علیه السلام در سنین خردسالی به مقام امامت و نبوت رسیدند. علاوه بر آن، احادیثی که درباره ائمه علیهم السلام و تعداد آنها وارد شده، آن قدر صراحت به این دارند که امام دوازدهم همان مهدی موعود علیه السلام است که هیچ گونه جایی برای شک و تردید باقی نمی گذارند.

۷. همراه داشتن ذخایر انبیاء

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله مهدی علیه السلام از فرزندان من، آن چنان غیبت طولانی دارند که مردم در آن متحیر و سرگردان می شوند، تا این که ظهور نموده و تمامی ذخایر انبیاء را به همراه آورد و زمین را پر از عدل و داد می کند، همانطوری که از ظلم و ستم پر شده است.^۱

۸. تبیین امامت از زبان پیامبر صلی الله علیه و آله

جانشینان من و خلفای خدا بر مردم، بعد از من، دوازده نفر هستند که اولین آنها

۱. کمال الدین، ج ۱، باب ۲۵، حدیث ۵.

علی علیه السلام و آخرین آنها فرزندان مهدی علیه السلام است که در زمان ظهور ایشان، عیسی بن مریم علیه السلام نازل می‌شوند و پشت سر مهدی علیه السلام به نماز می‌ایستند و نور الهی در زمین گسترده می‌شود و حکومت جهانی امام علیه السلام تمام شرق و غرب عالم را در بر می‌گیرد.^۱

۹. تأکید پیامبر صلی الله علیه و آله بر امامت و شکایت از دشمنان

مهدی علیه السلام قائم از فرزندان من و همنام من می‌باشد و کنیه او مثل کنیه من و شمایل او، شمایل من و سنت او، سنت من است، مردم را به دین و آیین من دعوت نموده و به سوی قرآن فرا می‌خواند، هر کس از او اطاعت نماید، از من اطاعت نموده و هر کس از او سرپیچی کند، از من سرپیچی کرده است و هر کس در زمان غیبت، او را انکار کند، مرا انکار کرده است و هر کس او را تکذیب نماید، مرا تکذیب کرده است و هر کس او را تصدیق کند، مرا

۱. ینابیع المودة، ج ۳، ص ۲۹۵، به نقل از غراید السمطين.

تصدیق کرده است. از کسانی که سخن من راجع به مهدی علیه السلام را تکذیب و انکار نمایند و کسانی از امتم که گمراه شده و از راه او منحرف گردیده‌اند، در نزد خداوند متعال شکایت می‌کنم و کسانی که ظلم روا می‌کنند به جزای خویش خواهند رسید.^۱

۱۰. علم امام علیه السلام

امام علیه السلام - که سمت پیشوایی و رهبری مردم را به عهده دارد - لازم است دین را در تمامی ابعاد، بشناسد و به قوانین آن آگاهی کامل داشته باشد و با دانستن تفسیر آیات قرآن و احاطه کامل به سنت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به تبیین معارف دین پرداخته و به همه سؤالات مردم در موضوعات مختلف پاسخ دهد و آن‌ها را راهنمایی کند و چنین پشتوانه علمی، تنها به واسطه اتصال به علم الهی حاصل می‌شود. امام علی علیه السلام درباره علامت‌های امام بر حق می‌فرماید: «امام؛

۱. کمال الدین، ج ۲، ص ۴۱۱، باب ۳۹، حدیث ۶؛ بحار الانوار، ج ۵۱،

ص ۷۳، باب ۱، حدیث ۱۹.

آگاه‌ترین فرد است به حلال و حرام خدا و احکام گوناگون و اوامر و نواهی او و هرآنچه که مردم نیازمند هستند.^۱

۱۱. عصمت امام علیه السلام

از مهمترین و اساسی‌ترین شرایط امامت، عصمت است، ملکه‌ای که از علم به حقایق و اراده‌ای قوی نشأت می‌گیرد و مانع از ارتکاب گناه و خطا و غفلت می‌شود. امام در حفظ دین که نیاز به فهم دقیق و خطاناپذیر از مقوله دین و احکام آن دارد و همچنین در امر تبلیغ صحیح و کامل آن به بهترین وجه به عصمت نیاز مبرم و اساسی دارند؛ لذا در فرهنگ شیعه عصمت از مهمترین ویژگی‌های امامت قلمداد می‌شود.

۱۲. ضرورت نصب امام از سوی خداوند

در فرهنگ تشیع، تعیین امام و جانشین پیامبر صلی الله علیه و آله، تنها به دستور خداوند صورت می‌گیرد و بایستی شخص پیامبر صلی الله علیه و آله امام بعد از خود را معرفی نماید و دیگران حق دخالت

۱. بحار الانوار، ج ۶۵، ص ۳۸۹، باب ۲۷، حدیث ۳۹.

در این امر را ندارند، زیرا حاکمیت بر انسان‌ها در اختیار و سلطه خداوند است و فقط ایشان می‌توانند از طریق وحی، افرادی را برای این منصب الهی معین نمایند و همچنین، مردم از توانایی تشخیص عصمت الهی که مورد نیاز امام بر حق است ناتوان بوده و نیاز به علم الهی در تشخیص آن هستند.

۱۳. حکومت مستضعفان

امام علی علیه السلام: مستضعفان بر روی زمین -
 که در قرآن ذکر شده‌اند و خداوند آن‌ها را
 به مقام والای رهبری مردم نائل می‌نماید -
 همانا ما اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله هستیم و
 خداوند مهدی علیه السلام ما را برمی‌انگیزاند تا عزت
 اهل بیت علیهم السلام را به آن‌ها برگردانده و دشمنان
 آنان را، خوار و ذلیل نماید.^۱

۱۴. قدرت شیعیان در زمان ظهور

امام صادق علیه السلام: شیعیان ما، در حکومت
 قائم علیه السلام، بزرگان زمین و حاکمان آن هستند

۱. منتخب الانوار المصنیه، ص ۱۷؛ غیبت طوسی، ص ۱۸۴ با اندکی تفاوت.

و به هر کدام از آنها، قدرت و توانایی چهل فرد، اعطاء می شود.^۱

۱۵. مرزهای حکومت موعود

حکومتی که مرزهای آن، دو قطب منجمد شمالی و جنوبی است و تمامی سرزمین ها را در بر می گیرد و بر کل زمین و آنچه در آن است، حکمفرمایی می کند و بدون هیچ مزاحمتی، برای شیعیان، سلطه تمام و قدرت کامل برقرار می سازد، همانا که حکومت جهانی موعود منتظر است.

۱۶. آغاز غیبت صغری و مدت آن

۱. گروهی مانند شیخ مفید رحمته الله آغاز غیبت صغری را از هنگام ولادت حضرت مهدی علیه السلام می دانند و در نتیجه، طول دوره غیبت صغری تقریباً ۷۴ سال می شود؛ یعنی از آغاز ولادت تا پایان سفارت آخرین سفیر حضرت.
۲. برخی برآنند که غیبت صغری از سال ۲۶۰ هـ ق؛ یعنی سال درگذشت امام حسن عسکری علیه السلام آغاز شد و این مدت، تا شروع

غیبت کبری، دوران آمادگی شیعیان و انس آنان به جدایی از امام زمان علیه السلام نام گرفت. این دوران تقریباً هفتاد ساله، غیبت همه جانبه نبود، بلکه سفیرانی به عنوان رابط بین امام و مردم وجود داشتند و مردم با واسطه، پرسش‌های دینی و دنیایی خود را از آن حضرت دریافت می‌کردند.

۳. گروهی آغاز غیبت امام علیه السلام را از زمانی می‌دانند که مأموران خلیفه به منزل حضرت در سامراء هجوم آوردند تا وی را دستگیر کنند و آن حضرت در آن هنگام در سرداب و همان‌جا، از دیده‌ها پنهان شد و تاکنون، در آن‌جا، بدون آب و غذا زندگی می‌کند و روزی از آن‌جا ظهور خواهد کرد. این داستان چنان شهرت یافته که وی را (صاحب سرداب) لقب داده‌اند، ولی در پاسخ این سخنان باید گفت که در منابع شیعی و کتاب‌های امامیه، هیچ نامی از (سرداب) نیست و فقط نویسندگان اهل سنت در نوشته‌های خود بر این نظر اصرار می‌ورزند.

۱۷. ارتباط امام علیه السلام با مردم در زمان غیبت صغری

امام علیه السلام در زمان غیبت صغری، با تعیین چهار نفر از شخصیت‌های بارز و مورد اعتماد، به عنوان نائب خاص ایشان، دائماً با مردم در تماس بوده و مشغول قضاء حوائج آنها بودند.

نواب خاصی که مفتخر به این منصب مهم شده‌اند:

۱. عثمان بن سعید بن سعید، که در سال ۲۶۷ هجری قمری فوت نمودند.
۲. محمد بن عثمان، که در سال ۳۰۵ هجری قمری فوت نمودند.
۳. حسین بن روح نوبختی، که در سال ۳۲۶ هجری قمری فوت نمودند.
۴. علی بن محمد سمري، که در سال ۳۲۹ هجری قمری با وفات ایشان، دوره غیبت صغری به پایان رسید.

۱۸. بهترین راه برای در امان ماندن از انحراف

برای به انحراف نرفتن مردم در دوران غیبت کبری - که از سال ۳۲۹ هجری قمری آغاز گردیده و تا زمان ظهور ادامه

دارد - بهترین راه؛ پناه بردن به دامن نواب
عام امام زمان علیه السلام می باشد. ویژگی های آنها
در بیانی نورانی توسط امام علیه السلام بیان گردیده
است:

هر یک از فقیهان که مراقب نفس
خویش و نگهبان دین و مخالف هوا و هوس
و مطیع اوامر ائمه علیهم السلام و نائب عام
امام علیه السلام است و تقلید از او بر همه مردم
واجب است.

۱۹. فائده امام غائب

امام صادق علیه السلام: هیچ زمانی، زمین از
حجت خداوند، تهی و خالی نمی شود، خواه
به صورت ظاهری یا به صورت پنهانی،
همچنان که در عصر غیبت، مردم از وجود
امام زمان علیه السلام همانند خورشید پشت ابرها،
کسب فیض می نمایند.^۱

۲۰. راز طول عمر امام زمان علیه السلام

۱. مجهول بودن حقیقت و ماهیت حیات.

۱. امالی، ص ۱۸۶؛ کمال الدین، ج ۱، ص ۲۰۷.

۲. پیری، قانونی طبیعی، انعطاف پذیر و قابل تأخیر است.

۳. اصولاً وجود استثناها در هرامری، از مسائل روشن و انکارناپذیر است.

۴. از دیدگاه تاریخی، معمرین فراوانی وجود دارند که طول عمر امام زمان را قابل درک می نمایند، مثل: حضرت نوح علیه السلام که بنا به تصریح قرآن ۹۵۰ سال فقط پیامبر بوده و حتماً عمر وی بیش از این بوده است. و همچنین داستان خضر پیامبر نیز مصداقی دیگر از این اصل کلی است.

۵. اگر از زاویه ایمان به غیب، به این پدیده بنگریم، پاسخ همه اعتراض ها و اشکال ها داده می شود، زیرا تأثیر گذاری علل و عوامل طبیعی، به دست خداوند است: (لامؤثر فی الوجود آلا الله) و اوست که اگر بخواهد شیشه را در بغل سنگ نگه می دارد، حال چگونه از حفاظت وجود نازنین حجت خداوند و ذخیره عالم آفرینش ناتوان است؟! کریمی که جهان پاینده دارد

تواند حجتی را زنده دارد

۲۱. مکان و مسکن حضرت

پیش از بیان احتمالات موجود در مسأله، یادآوری یک نکته ضروری است که: آیا منظور از غیبت حضرت حجت علیه السلام، غیبت شخصی است یا غیبت عنوانی؟ به عبارت دیگر، آیا آن حضرت به گونه‌ای زندگی می‌کند که هیچ‌گاه با مردم در تماس نیست و یا این که آن حضرت با مردم معاشرت دارد، لکن به گونه‌ای ناشناس. بحث از مکان و مسکن آن حضرت در هر دو فرض قابل بررسی است. روایاتی که در این زمینه وجود دارند، چند دسته‌اند:

۱. برخی از آن‌ها محل خاصی را تعیین نمی‌کند و جایگاه حضرت را در بیابان‌ها و کوه‌ها معرفی می‌کند.

۲. دسته دوم روایاتی است که مناطق خاصی را به عنوان محل سکونت آن حضرت نام می‌برند، مثل مدینه و پیرامون آن یا مکه و پیرامون آن.

۳. دسته سوم اخباری است که مانند دسته اول، جایگاه خاصی را نام نمی‌برد، ولی از وی به عنوان فردی که با مردم حشر و نشر

دارد و به گونه ناشناس زندگی می کند، نام برده است.

۲۲. صاحب الامر بودن حضرت

شخصی از امام حسین (ع) پرسید: شما صاحب الامر هستید؟ امام (ع) در جواب فرمودند: خیر، صاحب این امر، شخصی است که از نظرها پنهان گشته و هنگام ظهور به جهت انتقام خون پاک و به ناحق ریخته شده پدرش به مدت هشت ماه شمشیر به دوش باقی خواهد ماند.^۱

۲۳. حقیقت انتظار

انتظار؛ چشم به راه بودن است و این چشم به راهی به تناسب بستر و زمینه آن، ارزش پیدا می کند و آثار و پیامدهایی دارد. انتظار، تنها یک حالت روحی و درونی نیست، بلکه از درون به بیرون سرایت می کند و حرکت و اقدام را می آفریند. به همین دلیل است که در روایات انتظار به

۱. کمال الدین، ج ۱، ص ۳۱۸، باب ۳۰، حدیث ۵؛ بحار الانوار،

ج ۵۱، ص ۱۳۳، باب ۲، حدیث ۶.

عنوان یک عمل و بلکه بهترین اعمال معرفی شده است. انتظار به منتظر شکل می‌دهد و به کارها و تلاش‌های او جهت خاصی می‌بخشد. انتظار با نشستن و دست روی دست گذاشتن نمی‌سازد همچنان که انتظار با چشم به در دوختن و حسرت خوردن تمام نمی‌شود، بلکه در حقیقت انتظار، نوعی حرکت و نشاط و شور آفرینی نهفته است.

۲۴. پاداش انتظار

خوشا به حال آنان که چشم به راه خوبی‌ها نشسته‌اند؛ چه بزرگ است پاداش آنان که به انتظار موعود جهانی، روزگار می‌گذرانند و چه شکوهمند است رتبه و مقام آنان که منتظر حقیقی امام، هستند. از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمودند: خوشا به حال شیعیان قائم ما اهل بیت، آن‌ها که در دوران غیبت او، ظهورش را به انتظار نشسته‌اند و در ایام ظهورش سر به فرمان او می‌آورند، آن‌ها دوستان خدایند که هیچ ترس و اندوهی برای ایشان نخواهد بود.

همچنین از امام سجاد علیه السلام نقل شده که فرمودند: کسی که در زمان غیبت قائم علیه السلام بر ولایت ما استوار باشد خداوند به او اجر و پاداش هزار شهید از شهدای جنگ بدر و أحد را خواهد داد.^۱

۲۵. علائم حتمی ظهور

از امام صادق علیه السلام نقل شده که علائم حتمی ظهور امام زمان علیه السلام پنج مورد می باشد:

۱. خروج سفیانی
۲. وقوع زلزله در زمین «بیداء»
۳. خروج یمانی
۴. ندای آسمانی
۵. کشته شدن نفس زکیه.^۲

۲۶. خروج سفیانی

سفیانی مردی از نسل ابوسفیان است که اندکی پیش از ظهور، از سرزمین شام قیام

۱. کمال الدین، ج ۱، ص ۳۲۳، باب ۳۱، حدیث ۷؛ بحار الانوار،

ج ۵۲، ص ۱۲۵، باب ۲۲، حدیث ۱۳.

۲. کافی، ج ۸، ص ۳۱۰؛ غیبت نعمانی، ص ۲۵۲، باب ۱۴، حدیث ۹.

می‌کند. بنا به فرموده امام صادق علیه السلام، سفیانی از پلیدترین مردم جهان است.^۱ آغاز قیام او ماه رجب است و پس از تصرف شام و مناطق اطراف آن به عراق حمله کرده و در آن جا به کشتار گسترده‌ای دست می‌زند و بر اساس بعضی روایات، از خروج تا کشته شدن او پانزده ماه به طول می‌انجامد.^۲

۲۷. زلزله در زمین بیداء

هنگامی که سفیانی، لشکری را برای مبارزه با امام زمان علیه السلام، به سوی مکه روانه می‌سازد و موقعی که آن حضرت را نمی‌یابند و زمانی که به سرزمین «بیداء» می‌رسند، ناگهان زلزله‌ای هولناک، رخ می‌دهد و تمام آن سپاه کفر را با خود به قعر زمین فرو می‌برد.

۲۸. خروج یمانی

مردی مؤمن و صالح از سرزمین یمن، اندکی قبل از ظهور امام، علیه انحرافات و

۱. کمال الدین، ج ۲، ص ۶۵۱، باب ۵۷، حدیث ۱۰.

۲. غیبت نعمانی، ص ۳۰۰، باب ۱۸، حدیث ۱.

وضع نامطلوب حاضر، قیام نموده و با تمام توان، با ظلم و تباهی به مبارزه می‌پردازد. از امام باقر علیه السلام در این زمینه نقل شده که می‌فرماید:

در میان پرچم‌هایی که در زمان ظهور برافراشته می‌شوند، پرچمی هدایت کننده‌تر از پرچم یمانی وجود ندارد.^۱

۲۹. ندای آسمانی زمان ظهور

امام باقر علیه السلام در شب جمعه بیست و سوم ماه رمضان، ندایی از آسمان برمی‌خیزد؛ نام قائم را صدا می‌زند و به گوش تمام اهل شرق و غرب می‌رساند تا جایی که از شدت ترس و پریشانی، اشخاصی که خواب هستند، بیدار گشته و افرادی که نشسته‌اند، به پا می‌خیزند، پس شک و تردید به خود راه ندهید که آن ندای اول همانا از جانب جبرئیل علیه السلام است، ولی در آخر همان روز، صدایی از جانب شیطان هم بلند می‌شود که: «همانا بدانید که فلانی (احتمالاً عثمان

۱. غیبت نعمانی، ص ۲۵۶، باب ۱۴، حدیث ۱۲؛ بحار الانوار، ج ۵۲،

ص ۲۳۲، باب ۲۵، حدیث ۹۶.

باشد) مظلومانه کشته شد». پس در آن روز افراد زیادی به شک افتاده و در دوزخ سقوط و هلاک می‌شوند.^۱

۳۰. کشته شدن نفس زکیه

اندکی پیش از قیام امام زمان علیه السلام، شخصیت برجسته یا شخص بی‌گناهی، به دست مخالفان حضرت به شهادت می‌رسد و بنا بر نقل بعضی روایات، این واقعه، ۱۵ شب پیش از ظهور امام رخ می‌دهد.

۳۱. علائم غیر حتمی ظهور

۱. خروج خراسانی: در برخی روایات اشاره شده که شخصی از قبیله بنی تمیم، از جانب مشرق، برای کمک و یاری امام زمان علیه السلام قیام می‌کند، البته در بعضی روایات خروج وی را از علائم حتمی دانسته‌اند.

۲. خروج دجال: دجال در لغت به معنای شخص دروغ‌گویی که باطل را حق جلوه می‌دهد می‌باشد و لذا قابل صدق بر افراد زیادی است و بنا به نقل برخی روایات، قبل از

۱. غیبت نعمانی، ص ۲۵۴، باب ۱۴، حدیث ۱۲؛ بحار الانوار، ج ۵۲،

ص ۲۳۰، باب ۲۵، حدیث ۹۶.

ظهور امام علیه السلام ستمکاری دروغگو خروج خواهد نمود.

۳. خروج سید حسنی: سیدی از نسل امام حسن علیه السلام، از جانب دیلم قبل از ظهور امام علیه السلام قیام خواهد نمود.

۴. خروج شعیب بن صالح از سمرقند یا نیشابور.

۵. خروج شیصبانی (مردی از بنی عباس یا کسی که دشمن اهل بیت علیهم السلام است) از کشور عراق.

۶. خسوف و کسوف غیر عادی: کسوف در نیمه ماه رمضان و خسوف در آخر یا اول همان ماه از نشانه‌های ظهور هستند، زیرا بنا بر عادت رایج، کسوف در روزهای نخست و روزهای آخر ماه و خسوف در روزهای میانی ماه، صورت می‌گیرند.

و...

۳۲. جهان در آستانه ظهور

از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمودند: «هنگامی که ببینی ظلم و ستم فراگیر شده، قرآن فراموش گشته و از روی هوا و هوس تفسیر گردیده، اهل باطل بر اهل حق پیشی گرفته، افراد با ایمان سکوت اختیار کرده،

پیوند خویشاوندی بریده شده، چاپلوسی فراوان گشته، راه‌های خیر بدون رهرو و راه‌های شر مورد توجه قرار گرفته، حلال حرام شده و حرام مجاز شمرده شده است، سرمایه‌های عظیم در راه خشم خدا (فساد و ابتذال) صرف گردیده، رشوه‌خواری در میان کارکنان دولت رایج شده، سرگرمی‌های ناسالم چنان رواج پیدا کرده که هیچ‌کس جرأت جلوگیری آن را ندارد، شنیدن حقایق قرآن بر مردم گران آید، اما شنیدن باطل سهل و آسان باشد، برای غیر خدا به حج خانه خدا بشتابند، مردم سنگدل شوند (و عواطف بمیرد)، اگر کسی اقدام به امر به معروف و نهی از منکر کند به او توصیه می‌کنند که این کار وظیفه تو نیست و هر سال فساد و بدعتی نو پیدا شود (هرگاه دیدی اوضاع مردم اینگونه شده) مراقب خویش باش و از خدا نجات و رهایی از این وضع ناهنجار را بخواه (که فرج نزدیک است).^۱ البته این تصویر سیاه از دوران پیش از ظهور، چهره غالب آن دوره است چرا که در همین روزگار هم هستند، دین

۱. کافی، ج ۸، ص ۳۷، حدیث ۷.

باوران حقیقی، که بر عهد خود با خداوند استوار می‌مانند و مرزهای اعتقاد خود را پاس می‌دارند و در فساد محیط حل نمی‌شوند و سرنوشت خود را به فرجام زشت دیگران پیوند نمی‌زنند. و این‌ها از بهترین بندگان خدا و شیعیان امامان نور هستند، که در روایات، فراوان مورد تمجید و ستایش قرار گرفته‌اند. اینان، هم خود پاک زیستند و هم دیگران را به پاکی دعوت می‌کنند چون نیک می‌دانند که می‌توان از راه ترویج خوبی‌ها و ساختن محیطی معطر به عطر ایمان، ظهور امام خوبی‌ها را پیش انداخت و مقدمات قیام و حکومت او را فراهم کرد، زیرا زمانی قیام علیه بدی‌ها ممکن است که مصلح موعود، یاورانی داشته باشد.

۳۳. هنگامه ظهور

وقتی که ظلم و تباهی بر تمام جهان مستولی شده، ناگهان ندایی آسمانی سیاهی شب را از بین برده و در ماه رمضان، ماه خدا، ظهور موعود بزرگ را بشارت می‌دهد، در آن زمان سفیانی، بر منطقه وسیعی مانند سوریه و اردن و فلسطین سلطه دارد و لذا سپاهی مجهز نموده که در مسیر مکه به تعقیب امام می‌پردازد، ولی در محلی به نام

بیداء به کام زمین می‌رود و نابود می‌گردد. پس از شهادت نفس زکیه، امام با سیمای مردی جوان در مسجد الحرام ظاهر می‌شوند در حالی که پیراهن مبارک پیامبر صلی الله علیه و آله را بر تن داشته و پرچم او را به دست گرفته، بر دیوار کعبه تکیه می‌دهند و در بین رکن و مقام پس از حمد و ثنای الهی، از خداوند و تمام کسانی که به ندای او لبیک گفته‌اند، کمک و یآوری می‌جوید. پس از آن اهل آسمان و زمین با او بیعت می‌نمایند و بعد از آن با کمک یاران خویش بر مکه تسلط پیدا می‌کند و راهی مدینه می‌شود تا سرزمین نبوی را نیز به تصرف خویش در می‌آورد و سپس عازم کوفه عراق می‌شوند تا بزرگترین حکومت مستضعفان جهان را در آن پایه‌ریزی نمایند.

۳۴. رجعت در زمان ظهور

معنای رجعت ائمه علیهم السلام این است که آنان و جمع زیادی از مردگان به زندگی دنیوی، باز خواهند گشت و رجعت بعد از ظهور امام زمان علیه السلام و قبل از شهادت ایشان با رجعت امام حسین علیه السلام شروع می‌شود و ایشان به همراه هفتاد نفر از یاران خویش با لباس‌هایی

آراسته ظاهر می‌شوند تا این‌که بعد از به
شهادت رسیدن امام زمان علیه السلام مسؤولیت
غسل و کفن ایشان را بر عهده بگیرند.

۳۵. چشم انداز ایده ال حکومت مهدوی

با استفاده از روایات، می‌توان به سه
محور اساسی و عمده برنامه‌های دولت
کریمه امام زمان علیه السلام اشاره نمود:
الف) برنامه فرهنگی:

۱. احیاء قرآن و سنت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

۲. گسترش معرفت و اخلاق

۳. نهضت علمی

۴. مبارزه با بدعت‌ها

ب) برنامه اقتصادی:

۱. بهره‌وری از منابع طبیعی

۲. توزیع عادلانه ثروت

۳. عمران و آبادی

ج) برنامه اجتماعی:

۱. احیاء امر به معروف و نهی از منکر

۲. مبارزه با فساد و رذائل اخلاقی

۳. اجرای حدود الهی

۴. عدالت قضائی

۳۶. ایجاد انس و دوستی کودکان با امام

زمان علیه السلام

۱. فضاسازی: ما، در تربیت نمی‌توانیم آدم‌ها را تک به تک تربیت کنیم؛ بلکه، باید فضائی ایجاد کنیم تا افراد، وقتی در آن فضای خاص قرار بگیرند، مطابق آن فضا حرکت نمایند.
۲. انتقال معارف مهدوی: انتقال معارف مهدوی به کودکان، بسیار کارساز و لازم است. پس باید آن معارف را برای بچه‌ها توضیح دهیم و آن‌ها را به صورت گزیده انتخاب کنیم تا بچه‌ها آن را تکرار و حفظ نمایند.
۳. بسیار یاد کردن امام زمان علیه السلام: ذکر امام و نام ایشان باید در زندگی ما فراوان باشد، تا بین ایشان و افراد منزل، انس و الفت برقرار شود.
۴. ایجاد شرایط خاص: این چراغانی‌ها روی کودکان تأثیر بسیار سازنده‌ای دارد؛ مانند شیرینی دادن، عیدی دادن و....

۳۷. سیره شخصی امام علیه السلام

امام علی علیه السلام

امام مهدی علیه السلام، گرچه حاکم و رهبر جامعه بشر در تمام جهان می‌شود، ولی

همانند رعیت و افراد عادی جامعه آن روز، به زندگی می‌پردازد و همانند آنها لباس می‌پوشد و بر مرکبی مانند مرکب آنها سوار گردد و به مقدار خیلی از متاع‌های دنیوی، قناعت پیشه می‌کند.^۱

۳۸. مقبولیت امام علیه السلام در نزد یهودیان

در زمان ظهور، امام زمان علیه السلام، الواح تحریف نشده و اصلی کتاب مقدس یهود (تورات) - که در نقاط خاصی از دنیا دفن شده‌اند - را خارج می‌سازند تا یهودیان، نشانه‌های امامت امام را در آن ببینند و آنها با مشاهده الواح، به حقانیت ایشان پی برده و به او ایمان آورند.

۳۹. مقبولیت امام علیه السلام در نزد مسیحیان

بعد از شکل‌گیری حکومت امام علیه السلام در کوفه، سپاه جهانی اسلام به بیت المقدس روی می‌آورند و آن را به تصرف خویش درمی‌آورند و پس از آن، عیسی علیه السلام به اذن

۱. الملاحم والفتن، ص ۲۹۵.

خداوند از آسمان نازل می‌شوند و به جهت اعلام پیروی خویش از امام زمان علیه السلام، پشت سر وی به نماز می‌ایستند، به دنبال این اقدام حضرت عیسی علیه السلام، بسیاری از مسیحیان به پیشوای شیعیان، ایمان می‌آورند؛ گوئی خداوند، حضرت عیسی علیه السلام را برای چنین روزی ذخیره نموده تا چراغ هدایتی برای حق طلبان قرار بگیرند.

۴۰. راز نهانی بودن زمان ظهور

علت مخفی بودن زمان ظهور، یکی از مسائل غیبی به شمار می‌رود که تنها خداوند، عالم به آن می‌باشد ولی با تفکر و تأمل در این امر، می‌توان به وجود حکمت‌هایی در مخفی بودن امر ظهور رسید:

۱. تداوم امید: وقتی که زمان ظهور پنهان باشد، نور امید در دل منتظران همه عصرها باقی خواهد ماند و با این امید می‌توانند در برابر سختی‌های دوران غیبت ایستادگی نمایند.
۲. زمینه‌سازی ظهور: بدون تردید، انتظار سازنده و زمینه‌چینی برای ظهور، تنها در سایه مخفی بودن زمان ظهور شکل خواهد

گرفت، زیرا با مشخص شدن زمان ظهور، کسانی که بدانند عصر ظهور را درک نمی‌کنند، انگیزه‌ای برای تحرک و زمینه‌سازی نخواهند داشت.

۳. اجتناب از وقوع انحراف: در صورت معین بودن زمان ظهور، چنانچه برای مصالحی، آن امر به تأخیر بیفتد، چه بسا افرادی، در اصل اعتقاد دچار شک و تردید شوند، همانند تغییر وعده حضرت موسی علیه السلام از سی روز ملاقات به چهل روز که امت او دچار تردید شده و به گوساله‌پرستی روی آوردند.

منابع

۱. قرآن کریم
۲. ابن طاووس، ابی القاسم علی بن موسی بن جعفر، الملاحم والفتن، بیروت، موسسه الاعلمی، ۱۴۲۳ق.
۳. صدوق، محمد بن علی بن حسین، کمال الدین، قم، موسسه نشر اسلامی، ۱۴۲۲ق.
۴. طوسی، محمد بن حسن، الغیبه، قم، موسسه معارف اسلامی، ۱۴۱۷ق.
۵. قندوزی، حافظ سلیمان ابراهیم، ینابیع الموده، قم، شریف رضی، ۱۳۸۴ش.

۶. کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، قم، دارالاسوه، ۱۴۲۸ق.
۷. متقی هندی، علای الدین علی بن حسام، البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان، قم، خیام، ۱۳۹۹ق.
۸. مجلسی، محمدباقر، بحار الانوار، ج ۱۳، بیروت، موسسه دارالوفا، ۱۴۰۳ق.
۹. مفید، محمد بن محمد، الاختصاص، قم، المؤتمر العالمی، ۱۴۱۳ق.
۱۰. -----/مالی، قم، کنگره شیخ مفید (نرم افزار)، ۱۴۱۳ق.
۱۱. نعمانی، محمد بن ابراهیم، الغیبه، قم، انوار الهدی، ۱۴۲۲ق.
۱۲. نیلی نجفی، بهاء الدین علی بن عبدالکریم بن عبدالحمید، منتخب انوار المزیئه، قم، موسسه امام هادی، ۱۴۲۰ق.

